

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 9 Μαΐου 2025
ΑΠ: 83555

Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

ΠΡΟΣ: Την Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

1. ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ κ.κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ,**
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ και **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ,**
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
2. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**
3. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθ. Πρωτ.: 4677/908/11.04.2025 Ερώτηση & ΑΚΕ

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων που κατέθεσαν οι βουλευτές κ.κ. ΕΚ. Γιαννακοπούλου, Δ. Μάντζος και Γ. Μουλκιώτης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής, με θέμα: «*Απόφαση για Ασφαλείς Τρίτες χώρες και επιστροφές*» και κατά το μέρος αυτής που αφορά σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σας γνωρίζω τα εξής:

Οι αιτήσεις ασύλου που κατατέθηκαν, ανά έτος, από πολίτες Αφγανιστάν, Μπαγκλαντές, Πακιστάν, Σομαλίας και Συρίας μετά την έναρξη ισχύος της υπ' αριθ. 42799/2021 (Β'2425) κοινής υπουργικής απόφασης και μέχρι 31/3/2025 αποτυπώνονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Αιτήματα ασύλου που υποβλήθηκαν στο διάστημα αναφοράς, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα.

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΑΣΥΛΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025						
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ / ΕΤΟΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	2669	5630	9494	15530	5924	39247
ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ	2000	1943	644	1001	420	6008
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	2915	4559	4073	2104	893	14544
ΣΟΜΑΛΙΑ	816	2147	2922	1577	209	7671
ΣΥΡΙΑ	2181	5041	13985	22290	1069	44566
ΣΥΝΟΛΟ	10581	19320	31118	42502	8515	112036

Από τα ανωτέρω αιτήματα, αυτά που απορρίφθηκαν ως απαράδεκτα βάσει της έννοιας ασφαλούς τρίτης χώρας σε σχέση με την Τουρκία, ανά έτος και ιθαγένεια των αιτούντων, σε Α' και σε Β' βαθμό με κατανομή ανά φύλο και ηλικιακό εύρος αποτυπώνονται στους Πίνακες 2, 3, 4 και 5.

Πίνακας 2: Αποφάσεις Απαράδεκτου Α' βαθμού Ασφαλής Τρίτη χώρα (ΑΤΧ), οι οποίες εκδόθηκαν κατά το διάστημα αναφοράς, για αιτήματα που υποβλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα.

ΑΤΧ Α ΒΑΘΜΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025						
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ / ΕΤΟΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	266	1077	724	147	74	2288
ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ	437	207	51	25	4	724
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	670	240	242	51	11	1214
ΣΟΜΑΛΙΑ	196	573	847	527	110	2253
ΣΥΡΙΑ	459	1248	1454	1332	105	4598
ΣΥΝΟΛΟ	2028	3345	3318	2082	304	11077

Πίνακας 3: Αποφάσεις Απαραδέκτου Α' βαθμού Ασφαλής Τρίτη χώρα (ΑΤΧ), οι οποίες εκδόθηκαν κατά το διάστημα αναφοράς, για αιτήματα που υποβλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά φύλο και ηλικιακό εύρος.

ΑΤΧ Α ΒΑΘΜΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025				
ΗΛΙΚΙΑΚΟ ΕΥΡΟΣ / ΦΥΛΟ	ΑΓΝΩΣΤΟ	ΑΡΡΕΝ	ΘΗΛΥ	ΣΥΝΟΛΟ
0-13		574	440	1014
14-17		574	104	678
18-34	1	6665	1078	7744
35-64		1354	271	1625
ΑΝΩ ΤΩΝ 65		15	1	16
ΣΥΝΟΛΟ	1	9182	1894	11077

Πίνακας 4: Αποφάσεις Απαραδέκτου Β' βαθμού Ασφαλής Τρίτη χώρα (ΑΤΧ), οι οποίες εκδόθηκαν κατά το διάστημα αναφοράς, για αιτήματα που υποβλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα.

ΑΤΧ Β ΒΑΘΜΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025						
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ / ΕΤΟΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	80	330	581	127	4	1122
ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ	86	206	62	8	2	364
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	203	299	141	41	1	685
ΣΟΜΑΛΙΑ	38	271	235	363	20	927
ΣΥΡΙΑ	94	115	148	559	36	952
ΣΥΝΟΛΟ	501	1221	1167	1098	63	4050

Πίνακας 5: Αποφάσεις Απαραδέκτου Β' βαθμού Ασφαλής Γ χώρα, οι οποίες εκδόθηκαν κατά το διάστημα αναφοράς, για αιτήματα που υποβλήθηκαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά φύλο και ηλικιακό εύρος.

ΑΤΧ Β ΒΑΘΜΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025				
ΗΛΙΚΙΑΚΟ ΕΥΡΟΣ / ΦΥΛΟ	ΑΓΝΩΣΤΟ	ΑΡΡΕΝ	ΘΗΛΥ	ΣΥΝΟΛΟ
0-13		298	235	533
14-17		221	38	259
18-34	1	2264	442	2707
35-64		438	104	542
ΑΝΩ ΤΩΝ 65		9		9

ΣΥΝΟΛΟ	1	3230	819	4050
---------------	----------	-------------	------------	-------------

Επιπλέον, στον Πίνακα 6 αποτυπώνονται ο αριθμός των μεταγενέστερων αιτημάτων που υποβλήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της υπ' αριθ. 42799/2021 κοινής υπουργικής απόφασης και μέχρι 31/3/2025, κατόπιν των Αποφάσεων *Απαραδέκτου Ασφαλής Τρίτη χώρα* που έλαβαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα, ενώ στον Πίνακα 7 αποτυπώνονται αυτά που έλαβαν Απόφαση Παραδεκτού στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Πίνακας 6: Μεταγενέστερα αιτήματα που υποβλήθηκαν στο διάστημα αναφοράς, κατόπιν των Αποφάσεων *Απαραδέκτου Ασφαλής Τρίτη χώρα* που έλαβαν στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΑΣΥΛΟΥ 07/6/2021 - 31/03/2025						
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ / ΕΤΟΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	15	146	485	166	59	871
ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ	12	55	19	10	3	99
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	25	146	98	55	13	337
ΣΟΜΑΛΙΑ	9	96	42	143	57	347
ΣΥΡΙΑ		76	50	304	117	547
ΣΥΝΟΛΟ	61	519	694	678	249	2201

Πίνακας 7: Μεταγενέστερα αιτήματα που υποβλήθηκαν στο διάστημα αναφοράς και εκδόθηκε για αυτά Απόφαση Παραδεκτού στο ίδιο χρονικό διάστημα, με κατανομή ανά έτος και υπηκοότητα.

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΑΣΥΛΟΥ ΜΕ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ 07/6/2021 - 31/03/2025						
ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ / ΕΤΟΣ	2021	2022	2023	2024	2025	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ	1	77	343	137	39	597
ΜΠΑΝΓΚΛΑΝΤΕΣ	1	33	15	7	3	59
ΠΑΚΙΣΤΑΝ	6	77	61	33	4	181
ΣΟΜΑΛΙΑ		26	20	72	23	141
ΣΥΡΙΑ		68	25	243	92	428
ΣΥΝΟΛΟ	8	281	464	492	161	1406

Αναφορικά με την επανεισδοχή πολιτών τρίτων χωρών στην Τουρκία, την παρούσα στιγμή βρίσκονται εν ισχύ τρεις συμφωνίες. Πρώτον, υφίσταται σε ισχύ η Διμερής Συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας για την επανεισδοχή προσώπων που διαμένουν χωρίς άδεια (εγκριθείσα με την υπό στοιχεία 2014/252/ΕΕ απόφαση του Συμβουλίου). Επιπλέον, ισχύουσα είναι η από 18.03.2016 συναφθείσα Κοινή Δήλωση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Τουρκίας, όπως επιβεβαιώθηκε από ανταλλαχθείσες επιστολές ΕΕ και Τουρκίας, από την οποία προκύπτει ότι η Τουρκία και η Ευρωπαϊκή Ένωση «*επιβεβαίωσαν τη δέσμευσή τους για την εφαρμογή του κοινού τους σχεδίου δράσης που ενεργοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2015*» και «*αποφάσισαν να δώσουν τέλος στην παράτυπη μετανάστευση από την Τουρκία προς την ΕΕ*». Τέλος, υφίσταται και είναι σε ισχύ η από 20.01.2000 «Συμφωνία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας για τη συνεργασία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Τουρκίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος ιδιαίτερα της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών και της

λαθρομετανάστευσης», όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2926/2001 (Α' 139). Το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και της αποστολής του, αξιοποιεί κάθε νόμιμο μέσο για την υλοποίηση των νομικών δεσμεύσεων της Τουρκίας για την επανεισδοχή πολιτών τρίτων χωρών, όταν αυτό προβλέπεται.

Τονίζεται δε, ότι υπάρχουν νομοθετικές προβλέψεις, ώστε, από την πρώτη στιγμή παράνομης εισόδου ενός πολίτη τρίτης χώρας στην Ελληνική επικράτεια, οι συναρμόδιες Υπηρεσίες να τον ενημερώνουν για τη δυνατότητα επιστροφής του. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 4939/2022 (Α'111), οι πολίτες τρίτης χώρας ή ανιθαγενείς, κατά το στάδιο της υποδοχής ενημερώνονται για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους να υπαχθούν σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής. Ακόμη, σύμφωνα με το άρθρο 69 παρ. 4 του ίδιου νόμου (άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) «*εάν ο αιτών, για τον οποίο έχει διενεργηθεί απλή καταγραφή, δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη διενέργεια πλήρους καταγραφής της αίτησής του για διεθνή προστασία, ενημερώνεται για τις συνέπειες της απόφασής του και για το γεγονός ότι οφείλει να εγκαταλείψει τη χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής. Παράλληλα, ο αιτών ενημερώνεται για την δυνατότητα να υπαχθεί σε διαδικασίες οικειοθελούς επαναπατρισμού και, εφόσον επιθυμεί, του παρέχεται κάθε συνδρομή προκειμένου να διευκολυνθεί στον επαναπατρισμό του, διαφορετικά, εφόσον υφίσταται ήδη σε ισχύ απόφαση επιστροφής ή επανεισδοχής ή απέλασης σε βάρος του, παραπέμπεται στην αρμόδια Αρχή που επιμελείται της εκτέλεσης των διαδικασιών επιστροφής, επανεισδοχής ή απέλασης.*». Ακόμα, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 87 του ίδιου νόμου (άρθρο 11 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ) στην απόφαση με την οποία απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, διατάσσεται και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011 (Α'7) ή στον ν. 3386/2005 (Α'212) , κατά περίπτωση. Η απόφαση επιστροφής του υπηκόου τρίτης χώρας μπορεί να προβλέπει χρονικό διάστημα για την οικειοθελή αναχώρηση του, το οποίο κυμαίνεται μεταξύ επτά (7) και είκοσι πέντε (25) ημερών και το χρονικό αυτό διάστημα χορηγείται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η υποβολή αιτήσεως από τον υπήκοο τρίτης χώρας.

Συνεπώς, σύμφωνα με τα ανωτέρω και σε πλήρη εναρμόνιση με τις ενωσιακές επιταγές, σε κάθε απορριπτική απόφαση επί αιτήσεως για διεθνή προστασία ενσωματώνεται απόφαση επιστροφής, είτε οικειοθελούς είτε αναγκαστικής, ενώ παράλληλα, παρέχεται, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας ενημέρωση για τη δυνατότητα ένταξης σε πρόγραμμα εθελούσιας επιστροφής.

Περαιτέρω, ως προς το ειδικότερο ζήτημα της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας, σύμφωνα με την εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 91 του ν. 4939/2022 (άρθρο 38 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ), δημοσιεύθηκε η υπ' αριθ. 63905/8-4-2025 (Β' 1727) κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία καταρτίζεται εθνικός κατάλογος ασφαλών τρίτων χωρών, περιλαμβανομένης της Τουρκίας ως προς αιτούντες διεθνή προστασία με χώρα καταγωγής τη Συρία, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και τη Σομαλία. Για την έκδοση της ως άνω απόφασης ελήφθη υπόψη η προβλεπόμενη εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου που περιλαμβάνει έγκυρες και επίκαιρες πηγές ως προς την Τουρκία, καθώς και η Απόφαση του Δικαστηρίου της Ε. Ένωσης (ΔΕΕ) στην Προδικαστική Υπόθεση C-134/23, σύμφωνα με την οποία το Δικαστήριο, σε προδικαστικό ερώτημα του Συμβουλίου της Επικρατείας, δέχεται ότι ο εθνικός κατάλογος ασφαλών τρίτων χωρών που θεσπίζεται με την εν λόγω απόφαση είναι σύμφωνος με το άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ (προσδιορισμός της έννοιας των ασφαλών τρίτων χωρών).

Σε κάθε περίπτωση και σε εφαρμογή των ανωτέρω, καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 91 του ν. 4939/2022, παρέχεται πλήρης δυνατότητα στον κάθε αιτούντα να αντικρούσει το ότι η τρίτη χώρα είναι ασφαλής για τον ίδιο, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες, στις οποίες αυτός ευρίσκεται και να εκθέσει τις

πραγματικές προσωπικές του περιστάσεις σε πρώτο και, αν απαιτηθεί, και σε δεύτερο βαθμό εξέτασης, κατόπιν άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής [περ. (δ) παρ. 1 του άρθρου 97 του ν. 4939/2022], προκειμένου να αντικρούσει, με τη συνδρομή, μάλιστα, νομικού παραστάτη, την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας στο πρόσωπό του.

Σημειώνεται σχετικά ότι, ακόμη και αν δεν υπάρχει εθνικός κατάλογος ασφαλών τρίτων χωρών, η εξέταση των αιτήσεων για παροχή διεθνούς προστασίας επιτρέπεται να διεξάγεται υπό την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας.

Πλην του δικονομικού εργαλείου της κατάρτισης εθνικού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών και σε εφαρμογή του άρθρου 93 του ν. 4939/2022 (άρθρο 32 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ), η αρμόδια Αρχή Απόφασης απορρίπτει ως προδήλως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον, μεταξύ άλλων, ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής, σύμφωνα με το άρθρο 92 του ίδιου νόμου. Η κατάρτιση καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής είναι ένα ακόμη δικονομικό εργαλείο το οποίο αντιστρέφει το βάρος απόδειξης, δημιουργώντας ένα μαχητό τεκμήριο ότι οι αναφερόμενες στον κατάλογο χώρες καταγωγής είναι ασφαλείς για τους αιτούντες που κατάγονται από αυτές, το οποίο ο αιτών διεθνή προστασία δύναται πλήρως να ανατρέψει (σε α' και, αν απαιτηθεί, και σε β' βαθμό), αποδεικνύοντας ότι για τον ίδιο υπό τις ατομικές του συνθήκες και περιστάσεις η χώρα καταγωγής δεν είναι ασφαλής.

Τέλος, αναφορικά με την κατάθεση του πλήρη φακέλου της υπ' αριθ. 60337/3.4.2025 «Εισήγηση περί κατάρτισης Εθνικού Καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4939/2022» του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου περιλαμβανομένων και των σχετικών εγγραφών παρατίθενται τα συνημμένα έγγραφα¹.

1. Το υπ' αριθ. πρωτ. 276397 από 12/11/2024 έγγραφο του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου με αποδέκτες: α) την Πρεσβεία της Ελλάδος στην Άγκυρα, β) τη Γ4 Δ/νση Δικαιοσύνης Εσωτερικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης και Σένγκεν και γ) τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ελλάδος στον ΟΗΕ & στους άλλους Διεθνείς Οργανισμούς στη Γενεύη.
2. Το υπ' αριθ. πρωτ. 2249 από 13/11/2024 έγγραφο της Πρεσβείας της Ελλάδος στην Άγκυρα.
3. Το υπ' αριθ. πρωτ. 3160/ΑΣ 1186 από 26/11/2024 έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ελλάδος στον ΟΗΕ & στους άλλους Διεθνείς Οργανισμούς στη Γενεύη.
4. Η υπ' αριθ. 60337/3.4.2025 «Εισήγηση περί κατάρτισης Εθνικού Καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4939/2022» του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου.

Συνημμένα τέσσερα (4) έγγραφα

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

¹ Το υπ' αριθ. πρωτ. 62173/2024 από 21/11/2024 έγγραφο της Γ4 Διεύθυνσης Δικαιοσύνης, Εσωτερικών Υποθέσεων, Μετανάστευσης & SCHENGEN, το οποίο περιλαμβάνεται στον φάκελο της ως άνω εισήγησης δεν επισυνάπτεται λόγω του εμπιστευτικού του χαρακτήρα.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
5. Υπηρεσία Συντονισμού
6. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
7. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης